

Provincie Flevoland
Afdeling S&B
T.a.v. de heer
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265
Fax
(0320)-265260
E-mail
provincie@Flevoland.nl
Website
www.flevoland.nl

Verzenddatum
21 juni 2019

Bijlagen
1

Uw kenmerk

Ons kenmerk
2409205

Onderwerp

Wet natuurbescherming: vergunning voor werkzaamheden in het kader van de moerasreset Oostvaardersplassen

Geachte heer/mevrouw,

Op 15 februari 2019 hebben wij uw aanvraag voor een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming artikel 2.7 ontvangen voor werkzaamheden in het kader van de moerasreset Oostvaardersplassen, inclusief de bijbehorende bijlagen.

In dit verband is het van belang om vast te stellen of er negatieve gevolgen voor de instandhoudingdoelstellingen kunnen optreden in Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen en voor wat betreft het uitzetten van karpers voor Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. De voorgenomen activiteit vindt voor het grootste deel plaats op het grondgebied van de provincie Flevoland. Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn daarom gezien artikel 1.3 lid 1 en 4 van de Wet natuurbescherming het bevoegd gezag. Bijgevoegd treft u het besluit van Gedeputeerde Staten aan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris, de voorzitter,

Mr. Drs T. van der Wal

L. Verbeek

Besluit van GEDEPUTEERDE STATEN van Flevoland op een verzoek voor een vergunning op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming (verder:Wnb).

Inhoudsopgave

- A. Besluit
  - B. Beoordeling aanvraag
    - B.1 Onderwerp van de aanvraag
    - B.2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming
    - B.3 Beleid Provincie Flevoland
    - B.4 Inhoudelijke beoordeling
  - C. Voorschriften
  - D. Kennisgeving en afschriften
  - E. Bezwaar
  - F. Ondertekening
- Bijlage 1: Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland

A. Besluit

Gedeputeerde Staten van Flevoland HEBBEN BESLOTEN, op grond van artikel 2.7 lid 2 van de Wnb, een vergunning te verlenen aan:

Provincie Flevoland

Afdeling S&B

Postbus 55

8200 AB Lelystad

voor het uitvoeren van een aantal maatregelen in het kader van de moerasreset in het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen en het uitzetten van karpers in Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer.

B. Beoordeling aanvraag

B.1 Onderwerp van de aanvraag

Op 15 februari 2019 hebben wij een aanvraag voor een vergunning in het kader van de Wnb artikel 2.7 ontvangen van HaskoningDHV Nederland B.V., namens de provincie Flevoland, voor het uitvoeren van een aantal maatregelen in het kader van de moerasreset in het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen en het uitzetten van karpers in Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. De maatregelen zijn getoetst in een voortoets opgesteld door HaskoningDHV Nederland B.V. **‘Voortoets moerasreset Oostvaardersplassen’, datum 25 september 2018 (verder: voortoets).** Deze voortoets is op 6 februari 2019 aangevuld met het **‘Addendum Voortoets moerasreset Oostvaardersplassen’, eveneens uitgevoerd door HaskoningDHV Nederland B.V. (verder: addendum).** Tot slot is de aanvraag aangevuld met een nadere omschrijving van welke maatregelen precies worden aangevraagd (26 april 2019) en een cumulatieparagraaf (op 6 mei 2019).

Historie en noodzaak aanvraag

Op 1 januari 2017 is de met ingang van de nieuwe Wet natuurbescherming de verantwoordelijkheid voor het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen overgegaan van het Rijk naar de provincie Flevoland. De Begeleidingscommissie beheer Oostvaardersplassen is in november 2017 ingesteld door Gedeputeerde Staten van Flevoland. De commissie had als opdracht om invulling te geven aan richtinggevend uitspraken van Provinciale Staten van februari 2017 over de toekomst van het gebied. In april 2018 is het Advies Beheer Oostvaardersplassen uitgebracht (rapport Van Geel). Hieruit blijkt dat voor het behouden en behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied de Oostvaardersplassen een aanpassing van het beleid plaats moet vinden. Op 11 juli 2018 hebben provinciale staten van de provincie Flevoland vastgesteld de in het rapport van Van Geel voorgestelde beheermaatregelen voor het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen te willen doorvoeren.

Een van de voorgestelde beheersmaatregelen betreft de zogenaamde moerasreset. De moerasreset is een forse maatregel, die gezien kan worden als het inhalen van achterstallig onderhoud. De provincie voert de beheerplanmaatregelen uit in samenwerking met Staatbosbeheer en waterschap Zuiderzeeland. De moerasreset bestaat uit het drie jaar verlagen van de waterstand van het moeras van de Oostvaardersplassen, gevolgd door een herinundatie van enkele jaren. Door de lage waterstand kan nieuw riet zich ontwikkelen op de droogvallende bodem en door het geleidelijk verhogen van het peil groeit dit nieuwe riet weer mee. Doel van deze maatregel is de regeneratie van het rietmoeras, zodat de Natura 2000-doelsoorten die in de afgelopen jaren in aantal achteruit zijn gegaan weer kunnen toenemen en de doelen gehaald worden. Voor de periode daarna wordt ingezet op een peilbeheer gericht op de instandhouding van het rietmoeras en het behalen van de Natura 2000-doelen. In onderhavige vergunning worden de effecten van deze reset op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen van het gebied beoordeeld.

Aanvraag

De moerasreset is een maatregel ten behoeve van het behalen van de Natura 2000-doelstellingen en is in het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen beoordeeld en vastgesteld. De onderdelen van de moerasreset die onveranderd zullen worden uitgevoerd en zijn opgenomen in het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen (Kuil et al., 2015), zijn de volgende:

- Peilverlaging van 60 cm in het hele moerasgebied voor een periode van 3 jaar met daaropvolgend een geleidelijke herinundatie die in 3 jaar weer wordt opgebouwd;
- Baggerwerkzaamheden om waterafvoer richting de aflaatstuw te realiseren. Vrijkomende bagger dat niet gebruikt kan worden in het gebied zal in een baggerdepot opgeslagen worden;
- De waterafvoer vindt plaats door middel van een stuw aan de westzijde van de Oostvaardersplassen. Het water wordt via een vloeiveld en de Ecozone geleid, waar nog enige bezinking kan plaatsvinden. Het water wordt via het wilgenbos naar de Lage Vaart en het gemaal De Blocq van Kuffeler op het Markermeer uitgemalen.

Ten aanzien van de bovenstaande maatregelen is jn in het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen al getoetst of deze bijdragen aan de instandhoudingsdoelstellingen en zijn in de voortoets niet opnieuw beoordeeld. Aanvullend op het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen (Kuil et al., 2015) zijn in het Uitvoeringsplan moerasreset Oostvaardersplassen (Maissan et al., 2018) enkele maatregelen nader uitgewerkt. Ook zijn er op basis van voortschrijdend inzicht wijzigingen doorgevoerd in de maatregelen die nodig zijn voor de moerasreset. Het gaat om:

- Verlagen van het peil met 80-90 cm (in plaats van de oorspronkelijke 60 cm) in alleen het westelijk moerasgebied, waarbij een groot deel van de Grote Plas droogvalt. Door de droogte in 2018 wordt in eerste instantie gebruik gemaakt van de hierdoor ontstane peilverlaging wat gevolgd zal worden door een actieve peilverlaging door middel van het aflaten van water. Na de actieve verlaging wordt door natuurlijke processen (inzijging en verdamping) in de zomer van 2020 nog een verdere verlaging bereikt van 20 tot 30 cm tot uiteindelijk - 4,60 m NAP.
- Behoud en herstellen van de drempel tussen westelijk en oostelijk moerasgebied om het peil in het oostelijk moerasgebied te kunnen handhaven.
- In de vaart (waar de drempel op de kade wordt aangesloten) worden twee kopstuwen aangebracht om het oostelijk moerasgebied op peil te kunnen houden.
- De stuw in de Grote Vaartweg en Wilgenbos moeten verbeterd worden om de waterafvoer richting het gemaal mogelijk te maken.
- Aanbrengen van een duiker met schuif om water vanuit de Grote Plas het vloeiveld in te laten lopen. De bagger wordt daarentegen in het baggerdepot gespoten.
- Vis die in de knel komt door de peilverlaging wordt vooraf afgevangen en onder andere in het Markermeer uitgezet. Hiervoor wordt een afvangput van 2 ha uitgebaggerd en wordt een overslagkade aangelegd.

Deze wijzigingen zijn in het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen niet beoordeeld op de gevolgen voor de Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen van de Oostvaardersplassen en worden daarom in de voortoets beoordeeld. Daarnaast is in de voortoets beoordeeld of tijdens de uitvoeringsfase mitigerende maatregelen nodig zijn om significant negatieve effecten te voorkomen.

B.2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2017 het nationale wettelijke kader voor toetsing van activiteiten, plannen, projecten en handelingen met mogelijke gevolgen voor de belangrijkste **natuurwaarden van de speciale beschermingszones (SBZ's) aangewezen** onder de Vogelrichtlijn. De moerasreset zal in de Oostvaardersplassen plaatsvinden. Het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen is op 23 december 2009 (kenmerk PDN/2009-078) definitief aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van de Vogelrichtlijn voor de volgende soorten:

Broedvogels

Dodaars, aalscholver, roerdomp, woudaap, kleine zilverreiger, grote zilverreiger, lepelaar, bruine kiekendief, blauwe kiekendief, porseleinhoen, blauwborst, snor, rietzanger en grote karekiet.

Niet-broedvogels

Grote zilverreiger, lepelaar, wilde zwaan, kolgans, grauwe gans, brandgans, bergeend, smient, krakeend, wintertaling, pijlstaart, slobend, tafeleend, kuifeend, nonnetje, zeearend, kluut, kemphaan en grutto.

Deze vergunning wordt afgegeven voor de werkzaamheden op het grondgebied van Flevoland. Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn in overeenstemming met artikel 1.3 lid 1 van de Wet natuurbescherming bevoegd gezag. Het is op basis van artikel 2.7, tweede lid, Wnb verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstrend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Op grond van artikel 2.7, derde lid, Wnb verlenen Gedeputeerde Staten een vergunning als bedoeld in het tweede lid uitsluitend indien is voldaan aan:

- a. artikel 2.8, met uitzondering van het negende lid, wanneer de vergunning betrekking heeft op een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, of
- b. artikel 2.8, negende lid, wanneer zij betrekking heeft op andere handelingen dan projecten als bedoeld in onderdeel a.

Voor die onderdelen van de moerasreset die worden uitgevoerd conform het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen geldt een vrijstelling van de vergunningplicht van artikel 2.7, tweede lid, Wnb. De moerasreset is nodig voor het beheer van het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen en is daarmee geen project in de zin van artikel 2.7, derde lid, onderdeel a, Wnb. Er hoeft dus geen passende beoordeling van deze in het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen opgenomen onderdelen van de moerasreset te worden uitgevoerd. Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland hebben daarnaast ingestemd met het onderdeel van het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen dat betrekking heeft op de moerasreset. Hiermee is voldaan aan de voorwaarden van artikel 2.9, eerste lid, onderdeel a en b, Wnb voor vrijstelling van de vergunningplicht van deze maatregelen. Voor die onderdelen van de moerasreset die afwijken van hetgeen in het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen is opgenomen, geldt geen vrijstelling van de vergunningplicht van artikel 2.7, tweede lid, Wnb. Voorliggend besluit tot het verlenen van een vergunning ziet derhalve op deze onderdelen van de moerasreset, zoals **beschreven onder 'aanvraag'**.

Instemming provincie Noord-Holland

Aangezien een deel van de werkzaamheden op het grondgebied van de provincie Noord-Holland plaats vindt (Markermeer) is deze provincie om instemming met de vergunning gevraagd. De provincie Noord-Holland heeft geen bezwaar tegen het verlenen van de vergunning.

B.3 Beleidsuitgangspunten Provincie Flevoland

Rapport Van Geel

In het rapport Advies Beheer Oostvaardersplassen van april 2018 presenteert de externe begeleidingscommissie beheer Oostvaardersplassen (commissie Van Geel) doelen, ambities en kaders voor het toekomstig beleid van de Provincie Flevoland voor het Oostvaardersplassengebied. Het hierin uiteengezette beleid is op 11 juli 2018 door Provinciale Staten van de provincie Flevoland aangenomen. De commissie Van Geel komt in het rapport met een aantal adviezen voor het provinciaal beleid rond de Oostvaardersplassen:

1. Topprioriteit aan het realiseren van de Natura 2000 instandhoudingsdoelen.
2. Bevordering van het welzijn van de grote grazers in het gebied.

Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen

In oktober 2015 is het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen vastgesteld. De Oostvaardersplassen beslaat circa 5.480 hectare. Het natuurgebied bestaat uit een moerasdeel (ongeveer 3.600 hectare) en een droger, grazig deel (ongeveer 1.880 hectare). De Oostvaardersplassen wordt begrensd door de Oostvaardersdijk, Knardijk, spoorlijn Almere-Lelystad (spoorloot) en de gemeentegrens van Almere. Het gebied is omrasterd. Binnen dit raster liggen ook het Oostvaardersbos en een deel van het Kotterbos, die echter niet tot het Natura 2000-gebied behoren. Dit Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen beschrijft wat nodig is om de instandhoudingsdoelen voor de Oostvaardersplassen te behouden en/of te bereiken. In het beheerplan is ook al voorzien in een aantal maatregelen van de moerasreset, zoals hierboven onder aanvraag is genoemd.

B.4 Inhoudelijke effectbeoordeling

Inleiding

Op grond van artikel 2.7, tweede lid, Wnb is het verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstoring effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Vergunningplichtig zijn dus alleen projecten of andere handelingen die:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren;
- een significant verstoring effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Uitvoering van de geplande maatregelen kan tot gevolg hebben dat de voor het Natura 2000-gebied kwalificerende vogelsoorten tijdelijk verstoord worden. Van een significante verstoring in de zin van artikel 2.7, tweede lid, Wnb is alleen sprake indien de verstoring zodanig is dat daardoor de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende soort(en) in het geding is.

Voortoets en addendum

In de voortoets en het addendum is beschreven wat de mogelijke effecten van de voorgenomen handelingen zijn op de kwalificerende vogelsoorten van het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen. Ook is gekeken naar de effecten van waterinlaat en het uitzetten van karpers in het Markermeer & IJmeer. Hieronder zullen per voorgenomen maatregel de belangrijkste conclusies worden beschreven.

1. Peilverlaging van 80-90 cm
2. Behoud en herstel drempel
3. Verbeteren stuwen Grote Vaartweg en Wilgenbos
4. Aanleg aflatconstructie, vloeiveld en baggerdepot
5. Aanleg afvangput en overslagkade
6. Herstel kade
7. Uitzet van karper en waterinlaat Markermeer & IJmeer

Ad 1. Peilverlaging van 80-90 cm

Maatregel

In het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen is een peilverlaging van 60 cm opgenomen als maatregel voor destijds een moerasreset in het gehele moerasgebied. Omdat nu alleen in het westelijk moerasgebied het peil wordt verlaagd is in de projectgroep de mate van peilverlaging opnieuw afgewogen. Vanuit de effectiviteit van de moerasreset is een grotere peilverlaging (tot 80-90 cm) gewenst omdat daarmee een groter deel van de Grote Plas droogvalt.

Voor de peilverlaging is het nodig dat, voorafgaand aan het aflaten van het water, een afvoergeul wordt gebaggerd. Samen met de afvisput wordt ca. 35.000 m³ gebaggerd. In de periode november/december wordt er gebaggerd. Om onnodige vertroebeling te voorkomen wordt alleen gebaggerd op het moment dat niet actief water wordt afgelaten.

Effectbeoordeling

Uit de voortoets blijkt dat als gevolg van de peilverlaging het westelijk moerasgebied tijdelijk niet meer geschikt zal zijn als leefgebied voor moerasvogels. Dit is echter ook bij de eerder voorziene peilverlaging van 60 cm het geval. vertroebeling door de baggerwerkzaamheden kan er wel voor zorgen dat zichtjagers, zoals de aalscholver en dodaars, lokaal en tijdelijk minder makkelijk vis kunnen vangen. Direct benedenstreams van de te baggeren put ligt de aflatvoorziening en met bezink-vloeiveld, waardoor de invloed van de vertroebeling niet verder reikt dan de omvang van de vangstput (2 ha). Vanwege de geluidsproductie bij het baggeren en de aanwezigheid van het baggervaartuig (met zuiger) en de persleiding waardoor de bagger wordt getransporteerd is er sprake van een zekere verstoring van watervogels. Het transport van de bagger vindt plaats via een transportleiding waardoor verstoring beperkt is. De beperkte verstoring is lokaal en er zijn voldoende uitwijkmogelijkheden. Direct na de baggerwerkzaamheden wordt gestart met het actief aflaten van het water waardoor het leefgebied voor de zichtjagers in ieder geval ongeschikt wordt. In het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen is onderbouwd dat voor de moerasreset van het gehele moerasgebied voldoende (tijdelijke) uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn in de omgeving en dat na de moerasreset weer een boost voor de vogelpopulatie te verwachten is. Omdat nu alleen het westelijk deel van het moerasgebied wordt gereset blijft het oostelijk deel behouden als leefgebied en is de benodigde omvang van uitwijkgebied minder. Daarmee is ook het effect op de broed- en niet-broedvogels van de Oostvaardersplassen kleiner dan beschreven in het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen. Een significant negatief effect van de extra peilverlaging is daarmee uitgesloten.

Ad 2. Behoud en herstel drempel

Maatregel

Omdat, in tegenstelling tot wat in het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen is opgenomen, er voor gekozen is om alleen het peil in het westelijk moerasgebied te verlagen, is het nodig om de bestaande drempel tussen oost en west te behouden en te herstellen. De kade wordt over de gehele

lengte over een breedte van 4 m opgevuld op een niveau van ten minste -3,50 m NAP. Om dat mogelijk te maken wordt de kade over een breedte van circa 5 m van opgaande begroeiing ontdaan en wordt de vegetatie gemaaid. De doorgravingen in de kade worden dichtgemaakt door het aanbrengen van grond (klei) die uit de directe omgeving wordt gewonnen. Aan de zuidkant van de drempel wordt een stuw aangelegd in de daar aanwezige sloot. Het deel van de sloot ten oosten van de nieuwe dam zal hetzelfde peil als het oostelijk deel van het moeras behouden, waartoe het zogenaamde verdeelwerk wordt opgezet. Na uitvoering van de reset wordt de gronddam weer verwijderd.

Effectbeoordeling

De werkzaamheden vinden plaats na het broedseizoen in 2019 en hebben dus geen versturende invloed op kwalificerende broedvogelsoorten. Wel kan lokaal geschikt broedbiotoop van rietzanger en blauwborst tijdelijk verloren gaan. Uit het addendum op de voortoets blijkt dat dit een tijdelijk effect heeft. Op termijn zal de omvang en kwaliteit van het broedbiotoop van beide soorten door de moerasreset aanzienlijk verbeteren. Van een significante verslechtering is derhalve geen sprake. Door de grondwerkzaamheden treedt er tijdelijk verstoring op in het gebied. Omdat de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, zijn versturende effecten op kwalificerende broedvogels uitgesloten. Voor kwalificerende niet-broedvogels kan door de grondwerkzaamheden lokaal verstoring optreden binnen een straal van enkele honderden meters. De inzet van het materieel zal in de periode december-januari op één locatie nodig zijn, die van daaruit verplaatst om zo de hele drempel te herstellen. Deze tijdelijke en lokale verstoring zal de draagkracht van het gebied voor de instandhoudingsdoelstellingen van de niet-broedvogels niet aantasten. Er is daarmee geen sprake van een significant negatief effect op deze soortgroep.

Ad 3. Verbeteren stuwen Grote Vaartweg en Wilgenbos

Maatregel

Het water uit de Grote Plas wordt met een debiet van maximaal 2 m³/s afgelaten naar de Ecozone. In de Ecozone voegt zich nog een klein extra afwaterend gebied bij deze stroom, zodat van de stuwen in de Grote Vaartweg en Wilgenbos een maximaal debiet van 2,2 m³/s wordt verwacht. De stuwen zijn hier na enkele aanpassingen (grondwerkzaamheden om achterloopsheid te voorkomen en verwijderen van beplanting) op berekend.

Effectbeoordeling

Door de grondwerkzaamheden en verwijderen van beplanting treedt er tijdelijk verstoring op in het gebied. Omdat de stuwen buiten de Natura 2000-begrenzing zijn gelegen en de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, zijn effecten op kwalificerende broedvogels uitgesloten. Voor niet-broedvogels kan in de periode december-januari door de grondwerkzaamheden lokaal verstoring optreden binnen maximaal enkele honderden meters van de werkzaamheden. Deze tijdelijke en lokale verstoring zal de draagkracht van het gebied voor de instandhoudingsdoelstellingen van de niet-broedvogels niet aantasten. Er is daarmee geen sprake van een significant negatief effect op deze soortgroep.

Ad 4. Aanleg aflatconstructie, vloeiveld en baggerdepot

Maatregel

Via een aflatconstructie wordt het water vanuit het moeras de ecozone ingelaten. Het water wordt eerst via een aflatconstructie naar het vloeiveld geleid. De aflatconstructie bestaat uit een damwand met schuifconstructie. In het vloeiveld wordt een deel van de zwevende delen en stikstof en fosfaat uit het aflatwater gehaald. Om zoveel mogelijk bezinking te laten optreden in het vloeiveld en baggerdepot wordt deze op beperkte schaal heringericht. Dit kan door enig grondverzet ter plaatse met grond uit een aanwezig gronddepot. Door de ingebruikname van dit gebied als vloeiveld en baggerdepot verandert de situatie ter plekke waardoor eventueel leefgebied voor vogelsoorten verdwijnt.

Effectbeoordeling

Uit de voortoets blijkt dat de blauwborst en blauwe kiekendief in dit gebied kunnen broeden. Daarnaast zijn een groot aantal (niet-)broedvogels hier af en toe foeragerend waargenomen. Dit betreft de kwalificerende soorten lepelaar, grote zilverreiger, kleine zilverreiger, blauwe kiekendief, bruine kiekendief, smient, kluut, krakeend, kuifeend, nonnetje en roerdomp. Uit de gegevens van het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen blijkt dat geen van deze vogelsoorten afhankelijk is van dit gebiedje. Het zwaartepunt van de verspreiding van de vogels ligt met name in het moerasgedeelte. De gevolgen van de moerasreset (gehele gebied, zowel oost als west) voor de vogels in de Oostvaardersplassen is in het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen al onderzocht. Hierin is ook onderbouwd dat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn voor de vogels. Omdat de waarde van het gebiedje voor het vloeiveld en baggerdepot voor de vogels van de Oostvaardersplassen ondergeschikt is, is de conclusie uit het beheerplan ten aanzien van de uitwijkmogelijkheden ook voor toepassing voor de moerasreset (alleen in het westelijk deel) in combinatie met de aanleg van het vloeiveld en baggerdepot. Zoals in het addendum bij de voortoets is beschreven is het vloeiveld en baggerdepot echter wel potentieel broedgebied voor de blauwborst en rietzanger die broeden in droge ruigtes. Door de werkzaamheden kan het leefgebied tijdelijk afnemen. Dat dit een zodanige verslechtering van het leefgebied betekent waardoor de aantallen broedgevallen van de blauwborst en rietzanger tijdelijk achteruitgaan is niet uitgesloten. Het betreft een tijdelijke verslechtering omdat na de werkzaamheden het leefgebied zal herstellen. Daarnaast zullen de aantallen broedparen naar verwachting een sterke toename laten zien als gevolg van het droogvallen van het westelijk moerasgebied, zoals in verleden is gebleken (Kuil et al, 2015). In de voortoets is beschreven dat de maatregelen lokaal, binnen ongeveer 100 m vanaf de werkzaamheden, tot verstoring van kwalificerende niet-broedvogels kunnen leiden. Deze tijdelijke en lokale verstoring zal de draagkracht van het gebied voor de huidige aantallen van de niet-broedvogels niet aantasten. Ditzelfde geldt voor een beperkte afname aan geschikt leefgebied ter plaatse van de werklocaties. Dit zal er niet toe leiden dat de draagkracht van het gebied voor de huidige aantallen wordt aangetast. Van een verslechtering van (de kwaliteit van) leefgebied van kwalificerende niet-broedvogels is derhalve geen sprake. In het addendum bij de voortoets wordt aangegeven dat de afname van de voedselbeschikbaarheid die mogelijk tijdelijk en lokaal kan optreden door beperkt zicht als gevolg van de vertroebeling door de baggerwerkzaamheden geen significante verstoring en verslechtering van (het leefgebied van) de niet-broedvogels veroorzaakt. Direct benedenstrooms van de te baggeren put ligt de aflaatvoorziening en met bezink-vloeiveld, waardoor de invloed van de vertroebeling niet verder reikt dan de omvang van de vangstput (2 ha). Daarnaast wordt direct na de baggerwerkzaamheden gestart met het actief aflaten van het water (de moerasreset zelf) waardoor het leefgebied voor de zichtjagers in ieder geval ongeschikt wordt en effecten van vertroebeling niet meer optreden. In het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen is al onderbouwd dat er tijdens de moerasreset voldoende uitwijkmogelijkheden zijn voor de vogels. Vanwege de uitvoeringsperiode van de maatregelen buiten het broedseizoen zijn negatieve effecten als gevolg van verstoring op broedvogels uitgesloten. Significante verslechtering van leefgebieden of significante verstoring op broed- en niet-broedvogels als gevolg van de aanleg aflaatconstructie, vloeiveld en baggerdepot is op grond van bovenstaand uitgesloten.

Ad 5. Aanleg afvangput en overslagkade

Maatregel

In het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen zijn geen maatregelen opgenomen om actief vissen weg te vangen en elders uit te zetten. In het Uitvoeringsplan is hier wel aandacht aan geschonken en zijn maatregelen voorgeschreven om de vis die ten dode is opgeschreven door de peilverlaging weg te vangen. De locatie waar ingrepen noodzakelijk zijn en waar menselijke activiteiten plaatsvinden zijn geconcentreerd op één punt om zo verstoring te beperken. De afvangput voor de vissen en overslagkade wordt daarom ter hoogte van het vloeiveld en baggerdepot aangelegd. De volgende werkzaamheden zijn nodig:

- Het baggeren van een afvisput van 2 ha tot een diepte van -6,30 m NAP. De put wordt voorzien van flauw oplopende onderwatertaluds (1:5) naar het omringende gebied in de plas.
- Het maken van tijdelijke overslagkade direct op het dijkje aan de afvisput.
- Het aanleggen van een aan- en afvoerroute over het dijkje.
In verband met de transportbewegingen zal de aan- en afvoerroute tijdelijk worden voorzien van een halfverharding of rijplaten. De aan- en afvoerroute loopt onder langs de Oostvaardersdijk tot aan het fietspad, waar een tijdelijke uitrit op de openbare weg wordt gerealiseerd.

Om de te vangen dieren in leven te kunnen houden zal er met de zegen gevist worden. Tijdens het verlagen van het waterpeil zal de vis zich vanuit de ondiepe omgeving vanzelf verzamelen in de afvisput. De vis uit de zegenzak wordt gesorteerd naar soort en bestemming en kan in afwachting van afvoer bewaard worden in grote baknetten in de afvisput. Op het moment dat voldoende vis is verzameld, zullen deze worden afgevoerd met behulp van vistransportwagens bijvoorbeeld tractoren met platte wagens waarop tanks geplaatst zijn. Vrachtwagens kunnen het gebied niet in. Het vangen via een vangstput en een vaste aanlandingsplek, betekent dat de visserijactiviteiten in de tijd verspreid (jaarrond, zowel zomers als winters) uitgevoerd kunnen worden. Dit zal plaatsvinden tussen begin 2019 en worden afgerond enkele maanden na de laatste peilverlaging (september 2020, als gebleken is dat in de resterende plassen een levensvatbare populatiegrootte is).

Effectbeoordeling

Het verlagen van het waterpeil, de bijbehorende vissterfte en de gevolgen hiervoor voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Oostvaardersplassen zijn (impliciet) in de beoordeling van de moerasreset in het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen meegenomen. De aanleg van een afvangput en overslagkade zijn niet opgenomen in het Natura 2000-beheerplan Oostvaardersplassen. De gevolgen hiervan zijn in de voortoets beoordeeld. Voor de effecten van de baggerwerkzaamheden wordt verwezen naar **wat hierboven onder 'Ad 1. Peilverlaging van 80-90 cm' staat**. Hier is aangegeven dat extra baggerwerkzaamheden geen significant negatief effect veroorzaakt op de instandhoudingsdoelen van de Oostvaardersplassen. Door de grond- en aanlegwerkzaamheden treedt er verstoring op in het gebied. Omdat de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, zijn effecten op broedvogels uitgesloten. Wel zal enkele keren in het broedseizoen vis afgevangen worden in de afvangput. Dit zal met een bootje op het water gebeuren, waarbij geen broedvogels verstoord zullen worden. Voor niet-broedvogels kan door de grondwerkzaamheden lokaal verstoring optreden binnen ongeveer 100 m van de werkzaamheden (Livezey et al., 2016). Deze tijdelijke en lokale verstoring zal de draagkracht van het gebied voor de instandhoudingsdoelstellingen van de niet-broedvogels niet aantasten. Er is daarmee geen sprake van een significant negatief effect op deze soortgroep. De gevolgen van het uitzetten van de vis in het Markermeer is hieronder onder Ad 7 beoordeeld.

Ad 6. Herstel kade

Maatregel

De kade rondom het moeras zal worden hersteld. Dit betreft in principe regulier onderhoud van Staatsbosbeheer. Dit is ook noodzakelijk mocht het in de toekomst nodig zijn een raster rond het moeras te plaatsen. Mogelijk zullen op de plekken waar grond ontgraven wordt deze weer gedicht worden met slib uit de vaart. Hier zal snel begroeiing op groeien.

Effectbeoordeling

Door de werkzaamheden kan lokaal verstoring optreden. Omdat de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, zijn effecten op broedvogels uitgesloten. Voor niet-broedvogels kan door de grondwerkzaamheden lokaal verstoring optreden. De inzet van het materieel zal op enkele locaties nodig zijn, die van daaruit verplaatst om zo het hele raster aan te leggen. Deze tijdelijke en lokale verstoring zal de draagkracht van het gebied voor de instandhoudingsdoelstellingen van de

niet-broedvogels niet aantasten. Er is daarmee geen sprake van een significant negatief effect op deze soortgroep.

Ad 7. Uitzet van karper en waterinlaat Markermeer & IJmeer

Maatregel: waterinlaat Markermeer

Om de waterstand in het westelijk deel (Grote Plas) van de Oostvaardersplassen te verlagen wordt water vanuit de Grote Plas via de Ecozone, het wilgenbos, de Lage Vaart uitgelaten en vervolgens door gemaal De Blocq van Kuffeler uitgemalen op het Markermeer.

Effectbeoordeling

Om de invloed van het extra water vanuit de Oostvaardersplassen en de daarin aanwezige nutriënten op het Markermeer te kunnen beoordelen is in de Voortoets een beoordeling gemaakt van de effecten van de waterinlaat. Er blijkt dat sprake kan zijn van een tijdelijke aanzienlijke **verhoging van de belasting van het Markermeer met nutriënten. Dat geldt met name 's zomers voor** zowel totaal-P (46% extra) én voor totaal-N (42% extra). Sinds de sterke afname van de externe belasting in 2004 wordt de primaire productie gelimiteerd door fosfaat. Vanaf 2009 had Flevoland weer een relevant aandeel in de belasting, en dus in de productie. Effecten van verandering in belasting zijn echter sinds 2004 niet zichtbaar in de PO₄ concentraties, omdat de PO₄ altijd wordt opgemaakt. Toevoer van fosfaat uit de Oostvaardersplassen kan dus tijdelijk de productie verhogen, maar dat is eenmalig en verdwijnt min of meer in de marge van jaar-op-jaar fluctuaties. Uit onderzoek is gebleken dat het slib in de Oostvaarderplassen geen verontreinigingen in de vorm van **zware metalen of PAK's bevat. Het water in de Lage Vaart bevat een verhoogd gehalte Barium**, maar dat geldt in dezelfde mate voor het water van het Markermeer. Om deze redenen zal de extra uitslag van water afkomstig uit de Oostvaardersplassen niet leiden tot negatieve effecten op de waterkwaliteit van het Markermeer. De uitslag van extra water leidt ook tot aanvoer van extra zwevend slib. De concentraties zwevend slib in de Oostvaarderplassen zijn vergelijkbaar met die in het Markermeer. Doordat het water via Ecozone en Wilgenbos wordt geleid zal de concentratie mogelijk afnemen. De hogere stroomsnelheid bij het verpompen leidt daarentegen juist weer tot toename van het zwevend-stofgehalte. Omdat het ingezette pompvermogen van de Blocq van Kuffeler niet hoger zal zijn in de huidige situatie wordt er uiteindelijk geen extra slibtransport naar het Markermeer voorzien.

Conclusie

De extra belasting met nutriënten als gevolg van uitslag van extra water afkomstig uit de Oostvaardersplassen heeft mogelijk tijdelijk een verhoging van de productie tot gevolg. Uit de voortoets blijkt dat gezien de zeer lage fosfaatgehalten in de huidige situatie en de snelle verdunning in het Markermeer er geen kans is dat concentraties met negatieve gevolgen voor het ecosysteem optreden. De snelle verdunning zorgt er ook voor dat er geen vergroting van de kans op blauwalgen zal plaatsvinden. Door zwevend stof en verontreinigende stoffen (o.m. barium) geldt dat er verhoogde afvoer via Ecozone en Wilgenbos plaatsvindt, waardoor er uiteindelijk geen extra slibtransport naar het Markermeer te voorzien is en dus geen sprake is van negatieve invloed op het ecosysteem van het Markermeer.

Maatregel: uitzetten van karpers

Om te voorkomen dat er vis sterft als gevolg van de peilverlaging in de Oostvaardersplassen moeten de vissen worden weggevangen. Voor de snoekbaars en de brasem geldt dat deze (grotendeels) zullen worden verkocht voor consumptie en (in het geval van brasem) als pootvis. De vraag naar karper is gering. Voorgesteld is om de karper uit te zetten in het Markermeer, waar in de huidige situatie sprake is van een zeer lage visstand. Het gaat daarbij om maximaal 153 ton karper die in twee jaar zal worden uitgezet waardoor de visstand in het Markermeer zal toenemen met 1,4 - 2,2 kg/ha.

Effectbeoordeling

Habitattype kranswierwateren

De gebieden met het beschermde habitattype kranswierwateren zijn Gouwzee en Kustzone Muiden. Deze bevinden zich op grote afstand van de uitzetplaats. Karpers staan, net als brasems maar in mindere mate, bekend als veroorzakers van vertroebeling. Doordat zij de bodem omwoelen bij het foerageren brengen zij bodemmateriaal in de waterkolom. De waardevolle ondiepe delen liggen zoals gezegd op grote afstand van de beoogde locatie voor uitzet van karpers. De kranswierwateren liggen tussen Muiden en Muiderberg en achter Marken. In deze waterplantenrijke gebieden is roofvis aanwezig en ook een beperkte hoeveelheid karper. Deze gebieden zijn goed bestand tegen vraat en omwoeling met een bedekkingsgraad van bijna 100%. Daarnaast vind er uitgebreide ontwikkeling van waterplanten in het Markermeer plaats. Als de karpers zich verspreiden over het Markermeer zal in principe een deel van de vissen deze gebieden kunnen bereiken, maar de dichtheid van de karpers op grote afstand van de uitzetlocatie zal dan laag zijn. De mate waarin de karpers naar de Zuidelijke Randmeren trekken is onderzocht. Daarvoor is een proefuitzetting met getagde karpers uitgevoerd: bekeken is in hoeverre deze zich over het Markermeer verspreiden. De resultaten van **dit onderzoek zijn vastgelegd in het rapport 'Migratie-onderzoek karper Markermeer, tussenrapportage augustus 2018'**. Deze is aangevuld met de 'Notitie migratie karper Markermeer', datum 29 januari 2019. Het aandeel karpers dat naar de zuidelijke randmeren is gemigreerd is bij beide rapportages gelijk en is 17% van het aantal uitgezette karpers. Het habitattype kranswierwateren is bestand tegen deze geringe belasting door vissen. Daarom is verslechtering van het habitattype kranswierwateren bij voorbaat uitgesloten. Ook zijn geen effecten op mosselbanken te verwachten. De mosselvelden zijn flink uitgebreid de laatste jaren, maar door wijziging van type (van driehoeksmossel naar quaggamossel) is de kwaliteit achteruitgegaan. Vogels eten de mosselen nu minder graag. De hoeveelheid mosselen is dusdanig groot dat geen enkel effect op de mosselbanken is te verwachten als gevolg van het uitzetten van de karpers.

Habitatrichtlijnsoorten: rivierdonderpad en meervleermuis

De rivierdonderpad komt met name voor tussen de stortstenen van de dijken. De laatste tijd is hij verdrongen door Kaspische grondels. Karpers en rivierdonderpadden concurreren niet om habitat. Meervleermuizen jagen op muggen, vliegjes, motten en spinnen. Er is geen overlap in voedsel tussen karper en meervleermuis. Om deze redenen is verslechtering of significante verstoring door de karpers op de instandhoudingsdoelstellingen van rivierdonderpad en meervleermuis bij voorbaat uitgesloten.

Planten etende vogels: grauwe gans, brandgans, smient, krakeend en krooneend

De planteneters rusten en slapen veelal in ondiepe en luwe zones van het Markermeer & IJmeer. Zij foerageren op waterplanten en concurreren niet om voedsel met karpers. Verslechtering of significante verstoring door de karpers op de instandhoudingsdoelstellingen van grauwe gans, brandgans, smient, krakeend en krooneend is bij voorbaat uitgesloten.

Waders en filteraars: lepelaar en slobbeend

Voor de lepelaar zijn slijkkige condities belangrijk. Bovendien foerageert de soort alleen wadend in heel ondiep, doorwaadbaar water (tot 40 cm). Het hoofdvoedsel van de lepelaar bestaat uit vis die tot ca. 15 cm lang en ongeveer 4 cm hoog is, zoals in zoetwatergebied driedoornige- en tiendoornige stekelbaarzen. De slobbeend foerageert langs de oevers. De brede spatelvormige snavel van de slobbeend is speciaal aangepast op het filteren van het wateroppervlak en/of dunne sliblagen om kleine diertjes en zaden te bemachtigen. Voor beide vogels geldt dus dat deze in het Markermeer alleen voedsel zoeken in (zeer) ondiep water en dat hun voedselpakket nauwelijks overlap vertoont met dat van de karper. Verslechtering of significante verstoring door de karpers op de instandhoudingsdoelstellingen van lepelaar en slobbeend zijn daarom bij voorbaat uitgesloten.

Benthos etende vogels: tafeleend, kuifeend, topper, brilduiker en meerkoet

Benthos etende vogels foerageren voornamelijk 's nachts in het open water van het Markermeer & IJmeer op bodemfauna, waarbij van oudsher driehoeksmosselen de belangrijkste voedselbron zijn. De plek van driehoeksmosselen is grotendeels ingenomen door quaggamosselen. Daarnaast benutten de vogels ook alternatieve voedselbronnen als vlokreeftjes en slakjes (Noordhuis et al., 2014). Omdat bodemfauna voor de vogels bereikbaar is in de ondiepere gedeelten zijn de vogelaantallen daar het hoogst. Uit onderzoek (Van Eerden et al., 2005) blijkt dat de grootste aantallen benthoseters aanwezig zijn aan de westelijke helft van de Houtribdijk, de kust van Noord-Holland en aan de zuidkant van het Markermeer (IJmeer). Uit de voortoets blijkt dat de grootste dichtheden aan mosselen in het Markermeer op grotere afstand liggen van de uitzetlocatie van karper. De dichtheid van de karpers in de genoemde gebieden die interessant zijn voor benthoseters is na het uitzetten zo laag dat er van verdringing van de vogels geen sprake is. De gebieden waar de meeste benthos etende vogels voorkomen liggen immers op grotere afstand van de uitzetplaats van de karper. Eén van die gebieden betreft de omgeving van IJburg in het IJmeer, waar ter compensatie van de aanleg van IJburg mosselbanken zijn aangelegd. Deze vorm van natuurontwikkeling is zo succesvol dat mossel etende watervogels, waaronder de kuifeend, zich hier in hoge aantallen ophouden. Vanwege de grote afstand vanaf de uitzetlocatie is niet te verwachten dat de karpers zich zullen ophouden op mosselrijke, voor kuifeenden interessante locaties in zodanige dichtheden dat zij daadwerkelijk negatieve effecten op de voedselbeschikbaarheid van kuifeenden hebben. Om bovenstaande redenen is verslechtering of significante verstoring door de karpers op de instandhoudingsdoelstellingen van tafeleend, kuifeend, topper, brilduiker en meerkoet bij voorbaat uitgesloten. De verspreiding van de karpers en de ontwikkeling van de dichtheden op betreffende locaties wordt volgens bestaand monitoring jaarlijks gemonitord. Hierbij wordt de visstand jaarlijks gemonitord en vind er een kartering van waterplanten eens in de drie jaar plaats. Overigens is de verwachting dat de hoeveelheid karper in het Markermeer na uitzetting weer terugloopt, eerst snel en daarna langzaam, vanwege sterfte, het ontbreken van voldoende geschikte paaiplaatsen in het Markermeer en de aanwezigheid van roofvis waardoor er lage overleving is van jonge karper.

Visetende vogels: aalscholver, visdief, nonnetje, grote zaagbek, dwergstern, zwarte stern
Visetende watervogels foerageren voornamelijk op relatief kleine vis, meestal spiering. De aalscholver vist ook op andere soorten zoals brasem, pos, baars en blankvoorn. De keelgrootte van de aalscholver bepaalt de maximale maat van de vis die een aalscholver kan eten. De uit te zetten karpers zijn te groot om te dienen als prooi voor vis etende vogels. Als ze erin in slagen zich voort te planten kan jonge vis wel voedsel vormen voor visetende vogels. In dat geval kan het uitzetten van karper een positief effect hebben op de vis etende vogels. Verslechtering of significante verstoring door de karpers op de instandhoudingsdoelstellingen van aalscholver, visdief, nonnetje, grote zaagbek, dwergstern, zwarte stern zijn bij voorbaat uitgesloten.

Conclusie

Het uitzetten van maximaal 153 ton karper heeft geen wezenlijke invloed op Natura 2000-waarden. Verslechtering of significante verstoring van het uitzetten van karper op de instandhoudingsdoelstellingen van het habitatype kranwierwateren, de habitatrichtlijnsoorten rivierdonderpad en meervleermuis én de beschermde broedvogels en niet-broedvogels is op voorhand uitgesloten in het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer.

Mitigerende maatregelen

Er zal buiten het broedseizoen gewerkt worden, met uitzondering van het enkele keren afvangen van vis op het water op ruime afstand van geschikte broedlocaties van soorten, zodat significante verstoring van broedvogels niet zal optreden. Voor het overige blijkt uit de voortoets dat geen mitigerende maatregelen nodig zijn om significant negatieve effecten te voorkomen. Onze inhoudelijke beoordeling van de maatregelen hierboven bevestigt dit.

Cumulatie

Er is beoordeeld of de moerasreset in combinatie met andere projecten of plannen significante effecten kan hebben (cumulatie) voor het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen.

Afbakening

Uit de voortoets blijkt voor de volgende soorten dat er sprake is van een verslechtering als gevolg van de moerasreset:

- grote zilverreiger
- lepelaar
- kluut
- blauwborst
- rietzanger
- bruine kiekendief
- blauwe kiekendief
- dodaars, roerdomp, snor

Voor deze soorten wordt hieronder een cumulatiebeoordeling gegeven. Hierbij is alleen gekeken naar cumulatie met projecten waarvoor eveneens een verslechtering voor de betreffende soorten is te verwachten. Volgens vaste jurisprudentie (zie ook bijv. ABRvS 16 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1312) hoeven hierbij alleen projecten meegenomen te worden waarvoor reeds een Wnb-vergunning is verleend, maar die nog niet of slechts ten dele zijn uitgevoerd, en die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen negatieve effecten op de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied kunnen hebben. Concreet gaat het voor de Oostvaardersplassen hierbij alleen om het volgende project:

- Reset grote grazers:
Reduceren van het aantal grote grazers ter herstel en gezondheid van de populaties en ter bevordering van de vegetatieontwikkeling binnen het gebied (zie ook Toetsing reset grote grazers aan de Wet natuurbescherming, Sweco 2018 en Toetsing aanleg vangweide en vangkraal aan de Wet natuurbescherming, Sweco, 2018).
De aanleg van de vangweide en vangkraal is reeds gerealiseerd en wordt daarom buiten beschouwing gelaten. Het gaat hier dus alleen om de effecten van het afschot.

Naast de reset grote grazers spelen er nog meer plannen of projecten in en rond het Oostvaardersplassengebied zoals beschuttings- en vernattingsmaatregelen en recreatieve maatregelen in het kader van o.a. Almeerse Poort. Deze maatregelen zijn echter inmiddels afgerond (eerste fase aanplant beschutting) of nog niet vergund op grond van de Wnb (tweede fase beschuttingsmaatregelen, vernattingsmaatregelen, recreatieve maatregelen). Voor de cumulatiebeoordeling in het kader van de moerasreset zijn deze maatregelen derhalve niet relevant.

Beoordeling cumulatie

Grote zilverreiger, lepelaar en kluut

De moerasreset kan leiden tot een beperkt negatief effect op het leefgebied van de grote zilverreiger, lepelaar en kluut (tijdelijke afname areaal broedgebied).

Cumulatieve effecten op de grote zilverreiger zijn mogelijk als gevolg van de reset van de grote grazers (afname kwaliteit optimaal foerageergebied). De cumulatie door de reset is tijdelijk, aangezien het grootste deel van het afschot inmiddels is gerealiseerd en alleen nog tussen september-december van dit jaar afschot zal plaatsvinden. De opdracht die het afschot mogelijk maakt eindigt uiterlijk 31 december 2019. Daarnaast hebben de effecten van de moerasreset en het afschot betrekking op andere functies van het leefgebied (resp. broed- of foerageergebied), waardoor er geen overlap is in de uitwijkmogelijkheden vanuit beide functies.

Blauwborst en rietzanger

Er is geen effect op de blauwborst en rietzanger als gevolg van de reset grote grazers. Cumulatie van effecten op deze soorten is daarom op voorhand uitgesloten.

Bruine kiekendief/blauwe kiekendief (zie 3.1)

Er is geen effect op de bruine en/of blauwe kiekendief als gevolg van de reset grote grazers. Cumulatie van effecten op deze soorten is daarom op voorhand uitgesloten.

Dodaars, roerdomp, snor

Er is geen effect op de dodaars, roerdomp of snor als gevolg van de reset grote grazers. Cumulatie van effecten op deze soorten of overige kwalificerende moerasbroedvogels is daarom op voorhand uitgesloten.

Stikstof

De effecten van stikstof door de geplande werkzaamheden in het kader van de moerasreset zijn onderzocht. Er is een stikstofdepositieberekening uitgevoerd met het rekenmodel AERIUS Calculator. Uit deze berekening volgt dat de stikstofdepositie als gevolg van de voorgenomen activiteit op daarvoor gevoelige Natura 2000-gebieden nul is en er dus geen effecten van stikstof zijn als gevolg van de geplande maatregelen.

Conclusie

Op basis van voorgaande wordt geconcludeerd dat als gevolg van de voorgenomen activiteit een significante verstoring van voor het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen aangewezen vogelsoorten met zekerheid is uitgesloten. Ditzelfde geldt voor een significante verslechtering van het leefgebied van kwalificerende vogelsoorten. Geconcludeerd wordt dat voldoende rekening wordt gehouden met de gevolgen die de handeling kan hebben voor het Natura 2000-gebied, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied. De aangevraagde vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid, Wet natuurbescherming kan daarom verleend worden.

C. Voorschriften

Aan deze vergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

1. De gebruiker van de vergunning moet ter plaatse waar deze een der handelingen verricht waartoe deze vergunning strekt, aan toezichthouders (politie of daartoe door de provincie aangewezen ambtenaren) op eerste aanvraag onmiddellijk een kopie van de vergunning tonen
2. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
3. Alle werkzaamheden waarbij broedende vogels kunnen worden verstoord dienen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, dat betekent dat dat deze werkzaamheden mogen worden uitgevoerd tussen 1 september en 1 februari. Werkzaamheden waarbij geen broedende vogels verstoord worden, zijn dus niet gebonden aan een bepaalde uitvoeringsperiode. Een voorbeeld hiervan is het afvangen van de karpers in de afvangput. Dit zal ook enkele keren binnen het broedseizoen plaatsvinden met een bootje op open water op ruime afstand van geschikte broedlocaties van vogels.
4. Er wordt een logboek bijgehouden van de hoeveelheid gevangen en uitgezette vis en informatie over waar deze is uitgezet. Dit logboek wordt maandelijks gestuurd naar wetnatuurbescherming@flevoland.nl en handhaving@ofgv.nl.
5. Deze vergunning is geldig van dagtekening van de vergunning tot 1 januari 2024.

D. Kennisgeving en afschriften

Van dit besluit zal conform artikel 3:42 tweede lid van de Algemene wet Bestuursrecht door ons kennis worden gegeven door middel van publicatie in een huis-aan-huisblad en op de website van de Provincie Flevoland. Afschriften van dit besluit worden verzonden aan:

- Gemeente Lelystad;
- Gemeente Almere;
- OFGV, info@ofgv.nl.

E. Bezwaar

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na datum van verzending van deze brief schriftelijk bij ons bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend te zijn en voorzien van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Nadere informatie over de bezwaarprocedure treft u aan in het hierna volgende informatieblad.

F. Ondertekening

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris, de voorzitter,

Mr. Drs T. van der Wal

L. Verbeek

Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland

Bezwaar

Tegen onze besluiten kunt u op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na datum van verzending ervan bij ons schriftelijk bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend en voorzien te zijn van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. U dient het bezwaar in op onze website <https://www.flevoland.nl/loket/producten/bezwaar-tegen-beslissing-provincie-6365>.

Verzoek om voorlopige voorziening

Wanneer u van mening bent dat, in afwachting van de behandeling van uw bezwaarschrift, een voorlopige voorziening moet worden getroffen, kunt u een verzoek daartoe indienen bij de voorzieningenrechter. Het adres is Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, voorlopige voorzieningen, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Uw verzoek om voorlopige voorziening wordt pas in behandeling genomen wanneer u griffierecht heeft betaald. De rechtbank laat u weten hoe hoog het griffierecht is en op welke wijze u dit kunt overmaken.

Overslaan van de bezwaarschriftenprocedure

Op grond van artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht kunt u in uw bezwaarschrift aangeven dat u de bezwaarschriftenprocedure wilt overslaan en rechtstreeks in beroep wilt gaan bij de bestuursrechter. In artikel 7:1 a tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat wij een dergelijk verzoek in ieder geval moeten afwijzen wanneer: A) het bezwaarschrift is gericht tegen het niet op tijd nemen van een besluit. B) tegen het besluit door een andere belanghebbende ook een ander **bezwaarschrift is ingediend waarin zo' n verzoek niet is gedaan en dit bezwaarschrift** ontvankelijk is. Wij stemmen alleen in met het verzoek om de bezwaarschriftenprocedure over te slaan, wanneer de zaak daarvoor geschikt is. Wanneer dit het geval is, zenden wij het bezwaarschrift door aan de bevoegde rechter.

Proceskostenvergoeding

Tot slot wijzen wij u er nog op dat u op grond van artikel 7:15, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht bij ons - voordat wij een besluit hebben genomen op uw bezwaarschrift - een verzoek kunt indienen om de kosten die u redelijkerwijs in verband met de behandeling van uw bezwaarschrift moet maken, te vergoeden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om kosten van rechtsbijstand, kosten van een getuige/deskundige; reis- en verblijfkosten, kosten van uittreksels **uit openbare registers, telefoongesprekken. Bij het indienen van zo'n verzoek moet u het bedrag** van de vergoeding aangeven en stukken overleggen waaruit blijkt dat u deze kosten daadwerkelijk heeft gemaakt. Bij het besluit dat wij op het bezwaarschrift nemen, wordt tegelijkertijd een besluit genomen op een ingediend verzoek om vergoeding van de kosten.